

Stem in de Stad

Groei, verandering en hoop

Jaarverslag 2015

Contactpersonen

Directie	Ranfar Kouwijzer
Financiën	Olga Vehmeijer
Secretariaat	Marianne Vaandrager
Aanloopcentrum	Jody van der Velde
Asielzoekers	Diane Martens
Nieuwe Wereldhuis	Bernice Boermans
Vreemdelingspreekuur	Bernice Boermans
Eetvoorziening & Straatpastoraat	Joris Obdam
Loket in de Stad	Petra de Vries
SchuldhulpMaatjes	Ali Lely
SchuldhulpMaatjes Jong	Hanneke Versluis

2

Groei, verandering en hoop

3

Stem in de Stad

Oecumenisch Diaconaal Centrum
Nieuwe Groenmarkt 22
2011 TW Haarlem
023 – 534 28 91
info@stemindestad.nl
www.stemindestad.nl
 @stemindestad
 facebook.com/stemindestad

Colofon

Redactie & opmaak: Marjo Kuilman en Marianne Vaandrager i.s.m. Roads Print & Pixels
Foto's: Ad Schaap, Goedele Monnens en eigen archief

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
2015 in beeld	8
Ontmoeten	12
Aanloopcentrum	12
Straatpastoraat	13
Het Nieuwe Wereldhuis	14
Helpen en activeren	15
Loket in de Stad	16
Vreemdelingspreekuur	14
Begeleiden en Huisvesten Asielzoekers	17
SchuldHulpMaatjes	19
Postvoorziening	20
Eetvoorziening	20
Inspireren	22
Podium	22
Spiritualiteit	22
Scholing en bezinning	23
Organiseren	24
Personeel en organisatie	24
PR en Communicatie	26
Verkorte jaarrekening 2015	28

Voorwoord

We worden allemaal geraakt door nood. Willen wat doen, helpen. Maar voor het ‘doen’, het ‘oplossen van nood’, wat heel vaak niet kan, is er eerst de ontmoeting met die ander van mens tot mens. Gelijkwaardig. Deze ontmoeting raakt je, verandert je. Pas vanuit deze ontmoeting gaan we verder. Geen hulpverlener-hulpvrager relatie, maar een relatie van mens tot mens waar je iets van elkaar leert. Deze manier van werken, de *Presentiebenadering*, is kenmerkend voor het werk bij Stem in de Stad. Het gaat uit van gelijkwaardigheid, respect, luisteren en contact voordat er gehandeld wordt.

In de vele jaren dat Stem in de Stad bestaat, is er een gemeenschap van mensen ontstaan. Gasten, vrijwilligers, stafleden. Ze weten dat ze bij elkaar horen. De één geïnspireerd door geloof, de ander vanuit een andere inspiratie. Iedereen wil zich inzetten voor een stad waar ook de mensen aan de rand van de samenleving gehoord en gezien worden. We worden daarbij ondersteund door alle kerken in Haarlem en door vele fondsen.

De identiteit van Stem in de Stad wordt tastbaar in onze *Katrijnkapel*. De kapel is in alle drukte bij Stem in de Stad een plek om op adem te komen, een kaarsje te branden, inspiratie te ontvangen en verbinding te zoeken. Stem in de Stad is opgericht vanuit de protestantse en katholieke kerken in Haarlem en omgeving. Vanuit deze basis zijn we een organisatie geworden met vele vrijwilligers met diverse achtergronden, die allemaal willen meewerken aan het goede leven in de stad Haarlem voor ieder mensenkind. Dat zien we verwoord in onze missie: ‘Dichtbij mensen zijn, vooral bij mensen in nood’.

Dit jaar organiseerden we voor de eerste keer de Dag van Hoop – een dag voor iedereen die gelooft dat het morgen beter kan zijn dan vandaag. Op de Dag van Hoop keken we eens een keer niet naar de verschillen tussen levensbeschouwingen, maar naar wat ons verbindt. We vieren de verbondenheid met alle mensen van goede wil. Dat is hard nodig nu de nadruk maar al te vaak op verschillen wordt gelegd. We zijn trots op de verbinding die tot stand kwam tussen mensen van diverse geloven en achtergronden, mensen uit andere landen en de vele Haarlemmers die erbij waren. Hoop willen we blijven koesteren.

Stem in de Stad is een vrijwilligersorganisatie. Mensen die vanuit hun hart of hun overtuiging een bijdrage leveren aan het succes van onze organisatie. Ik wil hen, waar ze ook werken, bedanken voor hun inzet en betrokkenheid. Met elkaar vormen we een scherm om de meest kwetsbare mensen in onze stad.

Ranfar Kouwijzer
pastor-directeur

“... wat een voorrecht is het om in een goede stad als Haarlem te kunnen leven... Ondanks alle kansen die de stad ons biedt kan het ook ontzettend tegenzitten. Kun je ziek of dakloos worden of kunnen er andere omstandigheden zijn waardoor je geen hoop meer hebt .... En als de Hoop dan weg is dan moet er weer hoop worden geboden. Zoals hier bij Stem in de Stad en op andere plaatsen waar mensen weten dat mensen zonder hoop niet verder kunnen.”

Burgemeester Bernt Schneiders tijdens de Dag van Hoop 2015.

2015 in beeld

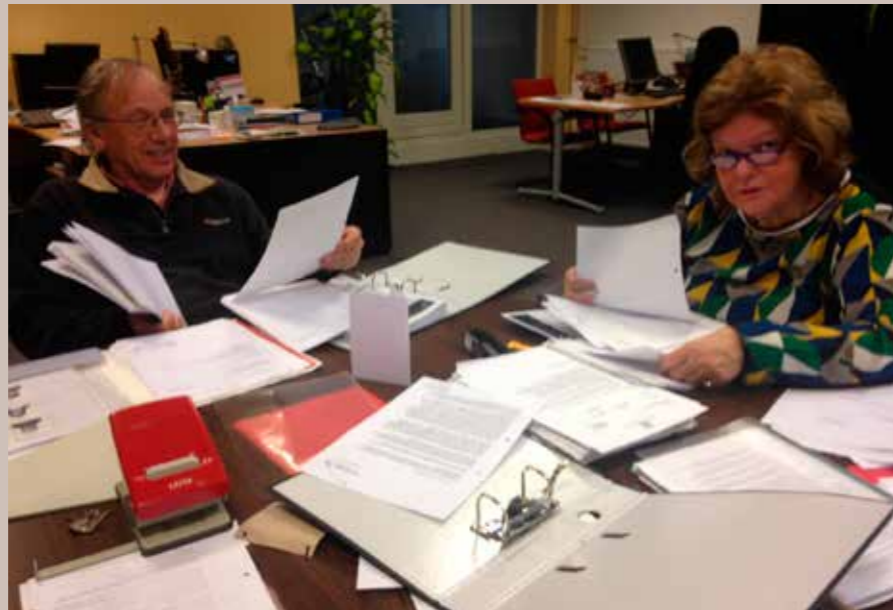
Januari

Ontwikkelgesprekken met bewoners
Verblijfhuis: samen nadenken over de toekomst

Februari

Stapels papierwerk voor de procedurele ondersteuning van ongedocumenteerden

Maart

SchuldHulpMaatje in televisieprogramma Nieuwsuur

Foto: Mieke Kerkhof

April

Festival Dag van Hoop: niet kijken naar de verschillen, maar naar wat mensen verbindt

Mei

Bezoekers Nieuwe Wereldhuis met elkaar op stap

Juni

Mike Cowley kookt drie maal per week een warme maaltijd voor mensen die op straat leven

Juli

Dierbaar: dierenarts geeft aandacht aan gasten en hun huisdier

Augustus

Waardige eigen plek op de begraafplaats voor dak- en thuislozen

Oktober

Podiumconcerten in de Katrijnkapel tijdens het 'Neusje van de psalm' in samenwerking met Gitaarlem

Foto: Ad Schaap

November

Vrijwilligers van Gebouwbeheer helpen bij de verhuizing van een cliënt

September

Samen tegen de eenzaamheid tijdens de Week voor Ontmoeting

December

TegengifT: muziek, dans en film tegen de angst na aanslagen Parijs

Ontmoeten

Aanloopcentrum

Het Aanloopcentrum is een laagdrempelige ontmoetingsplek in het centrum van Haarlem waar mensen in de knel alle dagen van de week welkom zijn. In het Aanloopcentrum kunnen ze gratis koffie of thee drinken. Voor een groot deel van onze gasten fungeert het Aanloopcentrum als een tweede (of eerste) thuis. Niet alleen voor gasten maar ook voor veel vrijwilligers levert het Aanloopcentrum een positieve bijdrage aan levensgeluk en zingeving. Hier draait het om de ontmoeting tussen mensen die tijd en aandacht voor elkaar hebben. Hier ben je welkom en je mag zijn wie je bent. Dagelijks worden er gemiddeld zeventig gasten welkom geheten.

Kenmerkend voor 2015: groeiend aantal gasten

Ondanks het groeiende aantal gasten, was de sfeer goed en waren er weinig incidenten. Er speelde genoeg wat onrust gaf bij gasten en vrijwilligers: de komst van grote groepen vluchtelingen in Haarlem, angst voor aanslagen en toenemend extremisme en onduidelijkheid over de dag- en nachtopvang voor daklozen.

Tijdens de landelijke Week tegen Eenzaamheid organiseerde Stem in de Stad met andere organisaties in Haarlem de Week voor Ontmoeting, Samen tegen Eenzaamheid (eind september) met een feestelijke opening door wethouder Joyce Langenacker, de grootste high tea van Haarlem en een informatiemarkt over ontmoetingsplekken in Haarlem.

Het gastenpanel kwam vier keer bijeen in 2015. Naast 'alles gaat goed', werden verbeteringsvoorstellen ingediend en opgevolgd, zoals een gezelligere aankleding van de tafels en het opstarten van een sportclubje.

Totaal aantal bezoekers	24.500
Aantal bezoekers per dagdeel	43
Openstelling per week	7 dagen 11 dagdelen
Totaal aantal dagdelen waarop geopend	572
Aantal vrijwilligers Aanloopcentrum	76

Tabel 1: Cijfers Aanloopcentrum in 2015

“Het Aanloopcentrum is voor mij een plek waarin ik naast mijn drukke werkleven contact heb met dat deel van onze wereld dat zich vaak buiten mijn gezichtsveld afspeelt. De wereld waar alles niet goed geregeld is, waar mensen dikwijls slachtoffer zijn van de omstandigheden, maar ook een wereld vol kleurrijke verhalen over andere landen en volkeren en een onvoorstelbare moed en doorzettingsvermogen. Dat voedt mij in mijn menszijn, maar ook in het werk wat ik verder doe.”

Lieuwe, vrijwilliger in het Aanloopcentrum

Straatpastoraat

Het Straatpastoraat richt zich op dak- en thuislozen en verkommerde mensen in Haarlem. Vaak is er sprake van verslavingsproblematiek of psychische klachten of beide. Het Straatpastoraat zoekt hen op in de binnenstad van Haarlem. Ondanks een bestaand aanbod van zorg heeft deze groep een grote behoefte aan persoonlijke aandacht van anderen dan hulpverleners. Het Straatpastoraat verleent geen directe hulp maar biedt aandacht en zorg op straat. Centraal in het contact staat de presentiebenadering – het benaderen van anderen als volwaardig mens. Er is ruimte voor gesprekken rond zingeving en geloof.

Kenmerkend voor 2015: veranderingen en onrust

Het Straatpastoraat werkte samen met Loket in de Stad. Door deze samenwerking kon het Straatpastoraat meer afstand nemen van directe spoedhulpvragen. Deze hulp, aangevuld met broodpakketten en het uitdelen van tabak, maakte de noodzaak voor aalmoezen minder. Dit kwam de rol van het Straatpastoraat ten goede.

Het afgelopen jaar werd gekenmerkt door de overgang van het beheer van de nacht- en dagopvanglocatie van het Leger des Heils naar HVO-Querido en de ingebruikname van een nieuwe 24-uursopvang. Deze veranderingen zorgden voor onrust en hadden grote invloed op de doelgroep van het Straatpastoraat. Ook de medewerkers van het Straatpastoraat moesten wennen aan de veranderingen. Stem in de Stad, met name de Eetvoorziening en het Straatpastoraat, bleef echter een stabiele factor: een plaats om op adem te komen en (on)genoegens uit te wisselen.

Er waren veranderingen in het straatbeeld. Zo waren de jongens en meiden niet meer te vinden op vaste plekken als het Kenaupark. Hoewel er geen aanwijsbare redenen waren voor deze veranderingen, vermoedde het Straatpastoraat dat de dood van een aantal verslaafde jongeren in 2014 een grote rol heeft gespeeld, waardoor het gezamenlijk gebruiken en elkaar buiten ontmoeten minder aantrekkelijk werd. Het Straatpastoraat ontmoette de doelgroep vaak in de nieuwe 24-uursopvang in de Wilhelminastraat. Maar de meeste ontmoetingen vonden, zoals altijd, plaats op straat, in het hart van de stad, één op één en veelal spontaan.

Aantal mensen met wie intensief contact is onderhouden	40
Aantal mensen met wie doorlopend contact is onderhouden	110
Stervensbegeleiding en uitvaartverzorging	5
Aantal vrijwilligers Straatpastoraat	5

Tabel 2: Cijfers Straatpastoraat in 2015

AFSCHEID MET EEN SPROOKJE

Na een moeilijke scheiding viel Klaas* terug in zijn verslaving en belandde op straat. Hij sliep buiten, onder de brug en in parkeergarages, tot hij in de nachtopvang terecht kwam. Daarna kreeg hij een eigen kamer in een begeleid wonen project. Lang kon hij daar niet van genieten: hij werd ziek en overleed in het najaar van 2015. Nadat hij was overleden, herinnerde een zus zich dat ze vroeger vaak sprookjes aan Klaas voorlas voor het slapen gaan. De straatpastor vroeg of ze dat zou willen doen tijdens het afscheid. Ze besloot om het te doen en vol emotie las zij bij de uitvaart het sprookje van Roodkapje voor en sloot de dienst af met de volgende woorden: “Klaas, slaap je al? Klaas, slaap zacht...”

(*Klaas is een gefingeerde naam)

Het Nieuwe Wereldhuis

Het Nieuwe Wereldhuis is er voor alle migranten, met of zonder verblijfsvergunning. Uitgeprocedeerde asielzoekers, arbeidsmigranten, vluchtelingen met status, mensen die nooit een verblijfsvergunning hebben aangevraagd, iedereen is welkom. Doel is hen een veilige plek te bieden voor ontmoeting en uitwisseling, zodat ze hun eigen kracht kunnen hervinden, wegwijs raken in Haarlem en zich verder kunnen ontwikkelen. Het Nieuwe Wereldhuis is er vóór en dóór migranten. Hun interesses staan centraal en krijgen de ruimte.

Kenmerkend voor 2015: diversiteit in leerlingen en opkomst

Bezoekers van het Nieuwe Wereldhuis kwamen uit de hele wereld: Afrika, Midden-Oosten, China en andere Aziatische landen, Latijns-Amerika en Europa. Ze hadden één ding gemeen: ze spraken geen of amper Nederlands en kenden de Nederlandse samenleving (nog) niet. Het Nieuwe Wereldhuis biedt hen Nederlandse lessen op verschillende niveaus. Ook in 2015 vormden deze taallessen de kern van de activiteiten in het Nieuwe Wereldhuis. De band tussen leerlingen en docenten was hecht, waardoor leerlingen vaak lang in een lesgroep bleven. Tegelijkertijd fluctueerde de opkomst: er waren leerlingen die een baan vonden en vertrokken, sommigen bezochten langere tijd hun land van herkomst, anderen verhuisden of zochten een voltijdse cursus. Een groep Syrische vluchtelingen uit de Koepel¹ kreeg korte tijd les in het Nieuwe Wereldhuis tot er elders voor hen een uitgebreid lesprogramma geregeld was. Het Nieuwe Wereldhuis was zelfs even invallocatie voor een externe docent die een locatie voor haar Koepelleerlingen zocht.

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol in het ontwikkelen en begeleiden van de activiteiten in het Nieuwe Wereldhuis. Vrijwillige professionele docenten gaven Nederlandse les op verschillende niveaus. Naast lessen Nederlands waren er ook regelmatig andere lessen, bijvoorbeeld computerles, Engelse les of een cursus solliciteren. En er waren andere activiteiten zoals creatieve workshops, een wandeling in de duinen, bezoek aan toneel, en excursies aan het Tropenmuseum in Amsterdam en de Hortus Botanicus in Leiden. Dit hele aanbod aan activiteiten bood de bezoekers de kans hun netwerk te vergroten en kanten te zien van de Nederlandse maatschappij die ze misschien nog niet kenden.

Aantal bezoekers/cursisten	96
Totaal aantal lessen	592
Aantal vrijwilligers Nieuwe Wereldhuis	30

Tabel 3: Cijfers Nieuwe Wereldhuis in 2015

In maart 2015 werd Bernice Boermans aangesteld als de nieuwe coördinator voor het Nieuwe Wereldhuis.

¹ Sinds 17 september 2015 is de voormalige gevangenis De Koepel tijdelijk in gebruik voor de noodopvang van vluchtelingen. Bewoners kunnen in De Koepel hun asielprocedure afwachten.

Helpen en activeren

Loket in de Stad

Samen met de organisatie Kontext (algemeen maatschappelijk werk in Haarlem), het Leger des Heils en de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente in Haarlem verzorgt Stem in de Stad het spreekuur van Loket in de Stad. Deze samenwerking is in 2014 tot stand gekomen om dak- en thuislozen een laagdrempelige voorziening te bieden waar ze met vragen en problemen terecht kunnen. De bezetting bestaat uit zeven professionals waaronder twee medewerkers van Stem in de Stad. Het Loket, dat gehuisvest is in het pand van Stem in de Stad, is vier dagdelen per week geopend.

Kenmerkend voor 2015: stijgend aantal cliënten

Het laagdrempelig spreekuur heeft in 2015 haar nut bewezen. Veel mensen maakten gebruik van deze dienstverlening en het aantal cliënten en hun hulpvragen steeg per kwartaal. Helaas bleek dat het soort hulpvragen complexer werd en niet altijd oplosbaar.

“Dat wat we kunnen doen, doen we: Mensen ondersteunen in de wirwar van bureaucratie, meestrijden waar nodig, omdat mensen de moed bijna opgeven en wij de mens blijven zien en niet alleen probleemgericht kijken en handelen.”

Petra, coördinator bij Stem in de Stad

Een grote groep cliënten die zich meldde bij het Loket in de Stad was dakloos. Ze zochten woonruimte, maar konden niet of nauwelijks omgaan met een computer, terwijl de inschrijving alleen online mogelijk was. Of ze hadden schulden, geen of weinig inkomen, hun administratie niet op orde en waren niet in staat om goed te communiceren met (overheids)instanties.

De Participatiewet² betekende voor de cliënten van het Loket vooral: formulieren invullen en instanties aflopen. Ervaring leerde dat mensen met complexe problemen juist niet goed zijn in het regelen van bureaucratische zaken. Het Loket hielp hen stapsgewijs naar zelfstandigheid.

Halverwege 2015 werd het Leger des Heils als partner betrokken bij het Loket in de Stad; een partner met ervaring in langdurige hulpverlening aan daklozen. Zo wilde het Loket meer kwalitatieve zorg bieden. Zowel binnen Stem in de Stad als met de partners vond overleg plaats om knelpunten te signaleren, te bespreken en oplossingen te zoeken. Loket in de Stad kreeg een vaste contactpersoon bij de gemeente Haarlem.

Het spreekuur voldeed in een behoefte en bewees zijn nut. Dit leidde tot een verdere samenwerking tussen de partijen en subsidieverstrekking voor de komende vier jaar (2016-2020).

Aantal unieke klanten	500
Aantal klantcontacten	1.310
Aantal problematieken	2.568

Tabel 4: Cijfers Loket in de Stad in 2015

² “Iedereen die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft, valt sinds 1 januari 2015 onder de Participatiewet. De wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden. De Participatiewet vervangt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong).”
bron: Rijksoverheid.nl

ETEN EN SHAG UIT DE NOODKAST

Jaap* komt binnen met een paniekerige blik in zijn ogen. Hij wil praten, want het is zo vol in zijn hoofd. Er zijn veel problemen, hij heeft geen geld en zijn bewindvoerder maakt pas over een paar dagen geld over. Ik vraag wat kan helpen op dit moment? “Even een aantal zaken op een rij zetten samen met jou”, zegt hij. “Kijken wat er echt belangrijk is en wat niet. Ik heb niemand om mee te praten.” Al pratende wordt duidelijk dat hij weinig eten in huis heeft en geen geld meer voor shag. Zeker zijn rokertje mist hij in tijden van stress. De grote problemen zijn nu niet oplosbaar en hij vertelt ook dat de bewindvoerder daar oog voor heeft. Ik kan hem helpen met eten en shag uit onze noodkast. Zo komt hij de week door en leeft hij toe naar de dag dat zijn leefgeld gestort wordt.

(*Jaap is een gefingeerde naam)

Vreemdelingspreekuur

Het Vreemdelingspreekuur richt zich op migranten zonder verblijfsvergunning. Of dit nu uitgeprocedeerde asielzoekers zijn, migranten wier vergunning niet verlengd is of mensen die nooit een verblijfsvergunning hebben aangevraagd. Elke woensdagmiddag kunnen zij met juridische en maatschappelijke vragen terecht bij het spreekuur voor praktisch advies en ondersteuning.

Kenmerkend voor 2015: ongedocumenteerden blijvend centraal

Grote groepen vluchtelingen bereikten Nederland in 2015, waarvan enkele honderden in Haarlem werden opgevangen. In het maatschappelijk debat en de media was het deze groep, en in het bijzonder de vluchtelingen uit Syrië, die de aandacht opeiste. Voor ongedocumenteerden was er aanzienlijk minder aandacht. Dat gold ook voor maatschappelijke initiatieven: voor de nieuwe groep vluchtelingen werd er van alles opgezet, van fietsles tot samen koken, van taalles tot sporten. Stem in de Stad koos er in het spreekuur uitdrukkelijk voor haar activiteiten te richten op ongedocumenteerden.

Aantal cliënten op spreekuur	50
Aantal intensieve begeleidingen bij verblijfsrechtelijke procedure	5
Aantal gesprekken	200
Aantal vrijwilligers Vreemdelingspreekuur	2

Tabel 5: Cijfers Vreemdelingspreekuur in 2015

AANPAK VAN COMPLEXE PROBLEMATIEK

De cliënten van het spreekuur hebben vaak meerdere problemen. Ze moeten bijvoorbeeld het AZC verlaten en staan plotseling op straat. Recht op opvang en voorzieningen is er dan niet meer en ze mogen niet werken. Waar moeten ze naar toe? Waarvan moeten ze leven? Door politieke problemen, stateloosheid of een volkomen gedesintegreerd thuisland is terugkeer geen optie. Daarnaast hebben veel van hen trauma's en lichamelijke klachten. En niemand weet wat het betekent om langere tijd in de illegaliteit te moeten leven. Tijdens het Vreemdelingspreekuur wordt er per individuele situatie gezocht naar praktische oplossingen, zoals een doorverwijzing naar een psycholoog. Dit gaat overigens niet zonder slag of stoot, omdat medische specialisten vaak niet op de hoogte zijn van het recht op en de financiering van medische zorg voor mensen zonder verblijfspapieren. Cliënten kunnen altijd terecht bij het spreekuur van de GGD bij Stem in de Stad. Cliënten van het spreekuur kunnen ook terecht in het Nieuwe Wereldhuis voor

Nederlandse les en andere activiteiten. Zo leren ze andere mensen kennen en krijgen hun leven weer structuur en richting. Daar voelen zij zich weer zichtbaar, daar voelen ze zich weer mens.

Begeleiden en Huisvesten Asielzoekers

Bij het programma *Begeleiden Asielzoekers* worden cliënten zonder verblijfsvergunning begeleid op procedureel en sociaal-emotioneel vlak naar een menswaardige toekomst met perspectief. Het programma *Huisvesting Asielzoekers* biedt een veilige en stabiele woonomgeving aan maximaal vier cliënten in het Verblijfshuis en – in opdracht van de gemeente Haarlem – huisvesting en/of begeleiding aan de ‘restgevallen’ van het *Generaal Pardon* en de *ex-AMA's* van het *ex-AMA Perspectief Project*, allen vaste cliënten. Stem in de Stad blijft zich met dagelijkse zorg en begeleiding richten op vluchtelingen en migranten die al meer dan tien jaar geleden hier aankwamen en klem zitten in onmogelijke situaties.

Kenmerkend voor 2015: een stressvol jaar

2015 was voor een aantal cliënten – en daarmee hun vaste vrijwilligers – een stressvol jaar. Zo liet de IND zonder enige kennisgeving beslissingstermijnen verlopen en riepen relatieproblematiek en huisvesting ook spanningen op. Dankzij de inzet en professionaliteit van vrijwilligers is alles in goede banen geleid.

Ontwikkelgesprekken

In 2015 werden de ontwikkelgesprekken met bewoners van het Verblijfshuis (om hen te helpen bij hun keuzes voor hun verdere ontwikkeling) ook ingezet voor stressbeheersing en -reductie bij lange wachttijden, dreigende uitzetting of gevaar voor gevangenneming. Een van de bewoners van het Verblijfshuis ontdekte dankzij de ontwikkelgesprekken dat hij boer wilde worden. Hij liep het hele jaar mee op een melkveehouderij en werkte met een docent van het Nieuwe Wereldhuis aan het vergroten van zijn theoretische kennis.

Schrijvende situatie ex-AMA's³

De vier ex-AMA's die de gemeente Haarlem vier jaar geleden aan de zorg van Stem in de Stad toevertrouwde, hadden tot hun achttiende verjaardag recht op verblijf. Ze lopen inmiddels tegen de dertig. Stem in de Stad bleef zich ook in 2015 inspannen om hun situatie te verbeteren.

Bed-bad-brood voor uitgeprocedeerden

Asielzoekers die geen recht meer hebben op COA-opvang, konden in Haarlem moeizaam terecht voor (nacht-)opvang. Eind 2014 sprak de Sociale Raad van Europa uit dat de overheid ook voor deze groep in basale levensbehoeften moest voorzien.

Criteria voor (nood-)hulp geactualiseerd

Ook de cliënten van de programmaliijnen 'Asiel' profiteerden sinds de zomer van het nieuwe beleid van Stem in de Stad dat er altijd een voorraad brood en beleg is voor mensen die tijdens openingsuren van het Aanloopcentrum honger hebben. Aangezien de relaties hecht zijn, werd deze cliënten, afhankelijk van hun toekomstperspectieven, ook de mogelijkheid geboden voor hulp (deels) een lening af te sluiten. Ten behoeve van dure procedures werden in 2015 met drie cliënten leningen afgesloten ten bedrage van gemiddeld 240 euro per persoon, indien mogelijk, in termijnen terug te betalen in 2016.

Wereldkeuken

Ruim een jaar nadat de Wereldkeuken haar deuren opende, werd de Stichting Wereldkeuken

³ AMA – Alleenstaande Minderjarige Asielzoeker; kinderen die zonder ouder of voogd asiel aanvragen in Nederland

Haarlem opgericht. De Wereldkeuken gebruikt de keuken en het Aanloopcentrum van Stem in de Stad voor haar maandelijkse restaurant en opereert, na een initiële samenwerking met Stem in de Stad, inmiddels zelfstandig.

Samenwerkingspartners

Het hele jaar was er constructief overleg met Het Open Huis en Vluchtelingenwerk. Concrete samenwerking geschiedde in het terugkeerproject van Vluchtelingenwerk 'Blik op de toekomst' ten behoeve van een van de bewoners van het Verblijfhuis. Landelijk werd op vaste basis over en weer een band onderhouden met Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) en met INLIA (Charterkerken). De inspirerende uitwisseling met STEK (Stad en Kerk) Den Haag kreeg in 2015 een vervolg met een tweede bezoek aan STEK en een tegenbezoek van een grote groep medewerkers en vrijwilligers van STEK aan Haarlem. In het kader van de psychische zorg voor asielzoekers onderhield Stem in de Stad goede contacten met de Equator Foundation te Diemen en met Centrum 45 te Oegstgeest. De Haarlemse advocaat Pim Fischer kwam een workshop geven over Wmo-aanvragen en de (oude) nachtopvang van HVO-Querido verzorgde een werkbezoek voor een afvaardiging van coördinatoren en vrijwilligers van Stem in de Stad.

Aantal bewoners Verblijfhuis (er was 1 wisseling)	5
Aantal ex AMA's in begeleiding	4
Aantal vrijwilligers Begeleiden en Huisvesten Asielzoekers	19

Tabel 6: Cijfers Begeleiden en Huisvesten Asielzoekers in 2015

De bewoners van het Verblijfhuis zijn allen uitgedoeld. Zij leven zelfstandig en zelfvoorzienend. Het Verblijfhuis kan maximaal 4 bewoners huisvesten. Gedurende het jaar was er één wisseling: een van de bewoners kreeg weer recht op opvang in een AZC; een nieuwe bewoner werd geselecteerd.

Van de ex-AMA's kregen er 2 - na verkrijging van hun verblijfsstatus in 2015 - eigen, legale huisvesting. De cliëntrelatie met een van hen kon daardoor worden beëindigd; met de ander wordt de relatie langzaam en zorgvuldig afgebouwd.

Van de totaal 19 vrijwilligers die voor de combinatie van de programma's Begeleiden en Huisvesten Asielzoekers actief zijn, is er specifiek 1 voor de bewonerszaken van het Verblijfhuis en zijn er 3 voor ondersteunende taken op financieel gebied (o.a. uitbetaling leefgeld) of facilitair gebied (hulp bij verhuizingen).

“Je moet in Nederland wel 100 jaar worden; pas dan heb je lang genoeg gewacht.” Stelt een asielzoeker die al negen jaar via Stem in de Stad gehuisvest is en al 17 jaar wacht op zijn verblijfsvergunning.

BROOD VOOR OUD IJZER

Op een koude dag zit een Verblijfhuisbewoner buiten naast de voordeur. Op het blauwe zeil voor hem ligt een wirwar van metalen onderdelen, draadjes en behuizingen. Die ochtend heeft hij twee cv-ketels buitgemaakt en uit elkaar gehaald om in onderdelen te verkopen aan de oud-ijzerhandelaar. “Ga je het snel wegbrengen”, vraag ik, “het oogt wel wat rommelig, zo op straat.” “Natuurlijk”, antwoordt hij, “want ik wil brood kopen.” Voor jezelf kunnen zorgen, dat is belangrijk voor de bewoners van het Verblijfhuis. Ondanks de veilige woonplek is het een hard bestaan. Voor ijzerafval krijgt hij 6 cent, voor aluminium 60 cent. Ik denk niet dat hij straks ook geld heeft voor wat beleg op zijn boterham.

SchuldHulpMaatjes

In samenwerking met de Protestantse Diaconie Haarlem, het R.K. Bisdom Haarlem-Amsterdam en de GIDS-kerken is Stem in de Stad de lokale uitvoerder van het landelijke project SchuldHulpMaatje in Haarlem. Een SchuldHulpMaatje is een geschoolde, gecertificeerde vrijwilliger die mensen met financiële en administratieve problemen ondersteunt. Sinds 2015 biedt SchuldHulpMaatje van Stem in de Stad tevens specifieke hulp aan jongeren tot 26 jaar. Door ze goed te begeleiden en een betrouwbaar maatje toe te wijzen, voorkomt dit project dat deze jonge mensen automatisch doorstromen naar het volwassenenproject.

Kenmerkend voor 2015: schuldhulpverlening ook voor jongeren

SchuldHulpMaatjes stond in 2015 in het teken van verdere groei van de activiteiten. Veertien Maatjes werden opgeleid tijdens twee driedaagse trainingen in maart en oktober. De verdere scholing van de Maatjes vond geheel digitaal plaats via modules van het landelijk servicebureau die de Maatjes in hun eigen tijd konden volgen.

Het aantal cliënten was in 2015 weer groter dan het jaar daarvoor. Voor het eerst ontving een cliënt hulp via een 'bedrijfsmaatjesconstructie'. Dit hield in dat er een afspraak werd gemaakt tussen een organisatie en het landelijk bureau, waarbij deze organisatie voor haar deelnemers de hulp inriep van een SchuldHulpMaatje en bereid was daarvoor te betalen. Het SchuldHulpMaatje begeleidde de cliënt op de gebruikelijke wijze, en via de coördinator konden voor de bewezen diensten declaraties ingediend worden, die een financiële bijdrage opleverde voor het SchuldHulpMaatjesproject.

SchuldHulpMaatje Jong

In 2015 maakte Stem in de Stad onderdeel uit van de landelijke pilot SchuldHulpMaatje Jong. Een coördinator werd aangesteld voor 9 uur en vanaf mei 18 uur per week.

Het project richtte zich op jongeren van 16 tot 27 jaar die financiële problemen en/of vragen hebben. CJG-coaches, Gemeente Haarlem en School Maatschappelijk Werk van het NOVA-College verwezen jongeren door. Ook meldden zich jongeren via de landelijke website. Dankzij deze ontwikkelingen werd het project voortgezet. Tijdens een korte training leerden een aantal jongeren hoe ze schulden konden voorkomen. Ze leerden te budgetteren en hoe je een financiële administratie moet opzetten. De Maatjes voor jongeren kregen naast de driedaagse basistraining nog een vierde dag training, volledig toegespitst op jongeren.

PUUR TOEVAL

Het was puur toeval dat Sarah hulp kreeg van een SchuldHulpMaatje. Haar ouders waren gescheiden, ze had ruzie met haar moeder en haar vader zette haar op straat. Na heel wat verhuizingen woont ze nu bij een vriendin – iemand die hulp krijgt van een SchuldHulpMaatje. Sarah zat huilend op de bank. Ze had veel pijn omdat haar schouder voor de vierde keer uit de kom was en haar werkgever dwong haar om weer aan het werk te gaan. SchuldHulpMaatje Carla hoorde het verhaal van Sarah vol ongeloof aan en besloot haar te helpen. “Ik heb zoveel geleerd van Carla”, zegt Sarah. “Hoe ik een nette e-mail moet schrijven, bijvoorbeeld. Mijn administratie bijhouden en afspraken en belangrijke gegevens noteren in een agenda. Ik ben zelfverzekerder geworden en durf nu zelf te bellen naar instanties. Ik heb geleerd dat je altijd hulp kunt vragen als je twijfelt en dat je nooit iets direct hoeft te tekenen. Je mag het ook mee naar huis nemen om het eerst rustig te lezen.”

Aantal aanmeldingen SchuldHulpMaatje 25 jaar en ouder	68
Aantal aanmeldingen SchuldHulpMaatje Jong	28
Aantal SchuldHulpMaatjes	17
Aantal SchuldHulpMaatjes Jong	10

Tabel 7: Cijfers SchuldHulpMaatje in 2015

Postvoorziening

Personen die tijdelijk geen vast woonadres hebben, zijn verplicht een briefadres aan te vragen. Dit heeft te maken met de verplichting van elke burger om bereikbaar te zijn voor officiële instanties. Om een paspoort, een rijbewijs of een uitkering aan te vragen moet je ingeschreven staan. De gemeente bepaalt of iemand in aanmerking komt voor een postadres. De gemeente Haarlem werkt met Stem in de Stad samen om postadressen in de praktijk te realiseren.

De postvoorziening van Stem in de Stad werkt nauw samen met het spreekuur Loket in de Stad. Het aantal personen dat gebruik maakt van de postvoorziening is sinds de start eind 2014 toegenomen.

Aantal cliënten met postadres bij start van deze voorziening	225
Aantal cliënten met postadres per 31 december 2015	274
Aantal vrijwilligers Postvoorziening	8

Tabel 8: Cijfers Postvoorziening in 2015

Eetvoorziening

Dakloze -en/of verslaafde mensen, mensen die psychisch dusdanig ontregeld zijn dat ze niet voor zichzelf kunnen zorgen of mensen die om een andere dwingende reden van de voorziening gebruik moeten maken, kunnen elke maandag, woensdag en vrijdag van 17.00 tot 17.30 uur in het Aanloopcentrum van Stem in de Stad een gratis maaltijd krijgen. De eetvoorziening bestaat uit twee teams: het keukenteam dat onder directe begeleiding van de kok de maaltijd bereidt, en het serviceteam dat zorgt voor serveren van de maaltijd en de afwas.

Kenmerkend voor 2015: toenemende afhankelijkheid van de Eetvoorziening

Ook in 2015 werd de voorziening druk bezocht ondanks een strenger deurbeleid en het gegeven dat de dakloze doelgroep die in de nachtopvang slaapt daar een maaltijd wordt aangeboden. Dat het bezoekersaantal daar niet van afnam, kwam door de toename van het aantal dakloze mensen in Haarlem en de zorg en aandacht van Stem in de Stad voor mens en maaltijd. Daarnaast was er met de komst van de 24-uursopvang een gratis middagmaaltijd voor verslaafden mensen weggevallen waardoor deze groep meer afhankelijk was geworden van de voorziening van Stem in de Stad.

Het afgelopen jaar hielp de Eetvoorziening mensen met burn-out en depressieklachten en iemand met beginnende ziekte van Alzheimer en werd een cliënt op verzoek van Verslavingszorg in het kookteam geplaatst.

“Bij ons is er beveiliging nodig om deze groep te handhaven, maar bij jullie hangt zo een goede sfeer dat dit inderdaad niet nodig is.” Medewerker van de nachtopvang.

RACHID KOOKT WEER

Een maatschappelijk werkster van de verslavingszorg vroeg of wij Rachid een plekje konden geven bij de kookploeg van de Eetvoorziening. Rachid had in zijn land van herkomst een koksdiplooma behaald en sinds hij weer een tijdje clean was wilde hij graag weer aan de slag in de keuken. Hij begon in het voorjaar van 2015. Hij had duidelijk talent maar hij was ook onzeker en worstelde met het hervinden van zijn evenwicht. De kok nam hem onder zijn hoede en stap voor stap vond Rachid zijn draai. Zijn buitenlandse diploma werd erkend in Nederland, dankzij de inzet van Stem in de Stad, en hij kreeg een leer-werktraject, een opleiding en een stageplek.

Maand	Aantal avonden	Totaal aantal gasten	Gemiddeld aantal gasten
Januari	13	1011	78
Februari	12	916	76
Maart	13	1000	77
April	10	743	74
Mei	12	979	81
Juni	13	828	64
Juli	14	904	64
Augustus	13	950	73
September	14	1102	78
Oktober	13	964	74
November	13	1044	80
December	12	891	74
Totaal	152	11.332	75

Tabel 9: Cijfers Eetvoorziening in 2015

Totaal aantal vrijwilligers Eetvoorziening 60.

Inspireren

Podium

Podium Stem in de Stad biedt een gevarieerd programma vol stof tot nadenken en kansen op nieuwe ontmoetingen en inzichten. Voor grote producties wordt uitgeweken naar een kerk of zaal in de stad. Kleinere bijeenkomsten vinden plaats in het Aanloopcentrum of in de Katrijnkapel. Podium Stem in de Stad verheugt zich in een grote belangstelling onder gasten, vrijwilligers en geïnteresseerden uit de stad.

Kenmerkend voor 2015: nieuwe samenwerkingen en evenementen

Zoals de afgelopen jaren concentreerde het Podium zich in 2015 rondom het voorjaar en najaar waarin een divers programma aan de stad werd aangeboden. Naast een boeiend theaterstuk van Stichting Engagement over het leven van Albert Schweitzer en een prachtig georganiseerde samenzang avond voor Vrede onder leiding van Hendrik Jan Veenkamp waren er onder andere lezingen van Jean-Jacques Suurmond en Erik Borgman.

In 2015 waren er ook twee evenementen die qua bezoekers aantallen ver boven de gemiddelde bezoekersaantallen uitstegen. Het *symposium over Theresa van Avila* georganiseerd door het Karmelitaans Centrum voor Spiritualiteit werd door 300 mensen bezocht.

De Dag van Hoop, het tweede evenement dat veel mensen op de been bracht, werd in 2015 voor het eerst georganiseerd. Het draaide vooral om de verbinding tussen christendom, jodendom en islam. En: hoe werken we aan vrede in Haarlem in tijden van mondialisering en media. Door middel van interviews, minicolleges, muziek, hapjes en drankjes werd de ontmoeting tussen de drie godsdiensten op een laagdrempelige manier mogelijk gemaakt. Er kwamen ruim 250 mensen op af.

De onrust in Europa en de aanslagen in Parijs op 13 november leidden tot de campagne 'TegengifT' waar, in samenwerking met Gitaarlem en de Antonius-gemeenschap, een drietal culturele zondagen werden georganiseerd als podium van solidariteit en vreedzame weerstand tegen de onrust, angst en verdeling in de samenleving. Deze campagne werd afgesloten met een interreligieuze kerstviering op Tweede Kerstdag. Gemiddeld 80 mensen (per keer) bezochten de culturele zondagen. De kerstviering trok ruim 250 bezoekers.

De samenwerking met Gitaarlem was nieuw dit jaar. Tijdens de zondagen in september en oktober werden miniconcerten georganiseerd in de Katrijnkapel onder de noemer 'Het Neusje van de Psalm' waar lokale en internationale singer-songwriters hun repertoire ten gehore brachten. In totaal bezochten 400 mensen deze concerten. Midden in die reeks vond ook 'Take me to Church' plaats; een nieuw evenement van het Patronaat en Gitaarlem. In samenwerking met de Antonius Gemeenschap, de Groenmarktkerk en Stem in de Stad vond het optreden plaats in de Nieuwe Groenmarktkerk in Haarlem. Er kwamen 300 bezoekers.

Spiritualiteit

Spiritualiteit is als het grondwater waaruit we bij Stem in de Stad drinken. Het voedt ons op velerlei wijze in alles wat we bij Stem in de Stad doen. Onze drijfveren, verlangens, hoop en wanhoop komen daar samen. En delen we. Ieder vanuit zijn of haar eigen krachtbron. Deze spiritualiteit is veelal onzichtbaar. Maar krijgt vorm in onze Katrijnkapel die ieder dag geopend is om stilte te zoeken en een kaarsje te branden. Daarnaast zijn er allerlei viermomenten.

Wekelijks was er een middaggebed in samenwerking met de Groenmarktkerk. In de Katrijnkapel werd twee keer per week een vesper gehouden en één keer een meditatie.

Het stiltecentrum in de Groenmarktkerk is iedere werkdag geopend. Wachters zorgden in tweetallen dat bezoekers zich welkom voelden. Er waren vieringen met Pasen, Pinksteren, Allerzielen en Kerst en samenkomsten rond blijdschap en rouw. Nieuw dit jaar was de start van de vrouwengroep. Eens per maand kwamen vrouwen samen rondom een thema, om in een veilige sfeer te delen en ook creatief bezig te zijn.

"Ik leer er altijd weer van en ik vind het ook gezellig. En het sfeertje op zo'n ochtend, de rust die er dan is...heerlijk! En de ervaringen van alledag die je dan met elkaar deelt, vind ik heel waardevol. Ik ga de dingen dan weer wat meer relativeren."

Bezoeker van de vrouwengroep

Scholing en Bezinning

Er vonden verschillende introductiecurssussen plaats evenals de de-escalatiecurssussen die dit jaar gestructureerd werden. Teamleden volgden de cursus (ieder jaar), nieuwe vrijwilligers kregen deze cursus eveneens aangeboden. Deze cursus werd gegeven door een ervaren trainer samen met een acteur. Een teamlid heeft de cursus Presentie gevolgd bij Stichting Presentie.

Vrijwilligers Stiltecentrum incl. 13 vrijwilligers van de Groenmarktkerk	24
Vrijwilligers Inspireren	12

Tabel 10: Cijfers vrijwilligers Stiltecentrum en Inspireren in 2015

Organiseren

Personeel en organisatie

Bijna 30 jaar geleden ging, op initiatief van de gezamenlijke kerken in Haarlem, de Stichting Stem in de Stad als oecumenisch-diaconaal centrum van start. Het draait bij Stem in de Stad om de ontmoeting tussen mensen, huis van aandacht, geïnspireerd door de Boodschap, die via de christelijke traditie is overgedragen. De Haarlemse kerken zijn nog steeds onverminderd nauw betrokken bij Stem in de Stad. De pastor-directeur is tevens predikant bij de Protestantse Gemeente Haarlem. Stem in de Stad is zeven dagen per week geopend en verwelkomt meer dan 1.000 bezoekers per week.

Vrijwilligers

Stem in de Stad is een vrijwilligersorganisatie. In 2015 waren er gemiddeld 265 vrijwilligers werkzaam, tezamen goed voor minstens 25 fte. Vrijwilligers waren behalve in de programma's 'Ontmoeten', 'Helpen en Activeren' ook actief en onmisbaar in de organisatie van Stem in de Stad. Deze vrijwilligers werkten onder meer voor het secretariaat, receptie, facilitaire zaken, financiën en administratie.

Aantal vrijwilligers Secretariaat	9
Aantal vrijwilligers Receptie	11
Aantal vrijwilligers Facilitaire Zaken	4
Aantal vrijwilligers Financiën en Administratie	1

Tabel 11: Cijfers vrijwilligers Organisatie in 2015

Aantal vrijwilligers totaal (incl. 13 vrijwilligers van de Groenmarktkerk: de wachters van het Stiltecentrum)	265
Gemiddelde leeftijd vrijwilligers (op basis van 233 leeftijden)	61,5
Aantal vrijwilligers dat is gestopt	15

Tabel 12: Cijfers vrijwilligers 2015 (een aantal vrijwilligers is betrokken bij meerdere programma's)

Stem in de Stad bood haar vrijwilligers diverse cursussen en opleidingen aan. De kosten hiervan werden betaald door Stem in de Stad (drie procent van de begroting).

Herindeling activiteiten

In 2015 werd besloten om de organisatorische indeling van Stem in de Stad in afdelingen vaarwel te zeggen. Met ingang van 2016 zijn de activiteiten van Stem in de Stad ondergebracht in programma's die gegroepeerd zijn in drie groepen: Ontmoeten, Helpen en Activeren en Inspireren. De ondersteuning op het zakelijk vlak (management en financiën) is gegroepeerd onder de noemer Organiseren. Met deze nieuwe indeling wil Stem in de Stad op flexibelere wijze kunnen inspelen op de wisselende behoeften van de doelgroepen en op de beschikbare financiële middelen. Tevens wordt zodoende nog meer inzichtelijk hoe de financiële middelen van Stem in de Stad worden besteed. Vooruitlopend op deze veranderingen werd dit jaarverslag gebaseerd op deze nieuwe indeling.

In memoriam Ans van Keulen

Op woensdag 25 november overleed onze vroegere adjunct-directeur Ans van Keulen. Ans heeft veel betekend voor gemeenschappen rondom kwetsbare groepen mensen. Bij Stem in de Stad heeft zij gewerkt van 2007 tot 2013. Zij heeft nog altijd een grote plek in de harten van vele betrokkenen bij Stem in de Stad. Haar nagedachtenis zij ons tot zegen.

Medewerkers

Er waren elf parttime beroepskrachten werkzaam in 2015. Onder leiding van de pastor-directeur droegen zij zorg voor de coördinatie, de continuïteit en de ondersteuning op het zakelijke vlak (administratie, fondsenwerving, facilitaire zaken, vrijwilligersbeleid en personeelsbeleid).

In 2015 werd een coördinator SchuldHulpMaatje Jong aangesteld – in eerste instantie voor 9 uur. Dit werd later uitgebreid naar 18 uur per week. Er werd ook een coördinator aangesteld voor het Nieuwe Wereldhuis en het Vreemdelingspreekuur voor 18 uur per week.

Per 31 december bestond het team van Stem in de Stad uit:

Ranfar Kouwijzer	Pastor directeur
Olga Vehmeijer	Financiën
Marianne Vaandrager	Secretariaat en Organisatie
Jody van der Velde	Aanloopcentrum
Diane Martens	Asielzoekers
Bernice Boermans	Nieuwe Wereldhuis en Vreemdelingspreekuur
Joris Obdam	Eetvoorziening en Straatpastoraat
Petra de Vries	Loket in de Stad
Ali Lely	SchuldHulpMaatjes
Hanneke Versluis	SchuldHulpMaatje Jong

Chantal Visser de Mol was tot 1 oktober 2015 in dienst van Stem in de Stad als coördinator Aanloopcentrum

Aantal medewerkers in dienst (in 2014 was dit 10)	11
Totaal fte in 2015 (in 2014 was dit 5,20 fte)	6,84

Tabel 13: Cijfers medewerkers in 2015

Bestuur

Per 31 december 2015 bestond het bestuur van Stem in de Stad uit:

Voorzitter - Dhr. P.P.A. Beerkens (Paul), bestuurslid op voordracht van het RK dekenaat Haarlem-Amsterdam van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Secretaris - Dhr. M.K. Hartsuijker (Maarten)

Penningmeester - Dhr. H.L.H.M. Custers (Harry), bestuurslid op voordracht van de gefuseerde R.K.parochies Kathedrale Basiliek Sint Bavo en de H. Antonius van Padua (Groenmarktkerk).

Leden

Mw. S.M. Gaasbeek-Wielenga (Symone), bestuurslid op voordracht van de Diaconie van de Protestantse Gemeente Haarlem.

Dhr. J.C. Bos (Jan), bestuurslid op voordracht van de Protestantse Gemeente Haarlem.

Dhr. C. Weel (Kees), bestuurslid op voordracht van de Stichting Sint Vincentius van Paulo Haarlem.

Mw. A.J. Sassen-Jansen (Leida)

De belangrijkste aandachtspunten van het bestuur in het afgelopen jaar waren:

- Financiën en Fondsen.
- Vaststellen van de functieomschrijving van de pastor-directeur.
- Inventarisatie van alle organisatorische zaken binnen Stem in de Stad die geborgd dan wel niet of onvoldoende geborgd zijn.
- Vaststellen van de jaarrekening 2014.
- Beleidsdag met als belangrijkste agendapunten:
  - Veranderingen in de organisatie.
  - Hoe verder met het uitgevoerde positioneringsonderzoek.
- Advies KPMG-Plexus: Door(braak), suggesties organisatiemodel Stem in de Stad. KPMG-Plexus heeft voor het uitbrengen van dit advies geen kosten in rekening gebracht.
- Vervolgstappen naar aanleiding van het rapport Positionering Stem in de Stad en het KPMG-Plexus advies Door(braak).
- Halfjaarlijks overleg met het moderamen van de Protestantse Gemeente Haarlem.
- Daarnaast is ook overleg gevoerd met het moderamen van de diaconie van de Protestantse Gemeente Haarlem.
- Besluit tot het doorvoeren van een organisatiewijziging in 4 sectoren zonder personele consequenties. Het oude schema met 'afdelingen' wordt verlaten. De programmalijnen worden gebundeld tot drie inhoudelijke clusters Ontmoeten, Helpen en Activeren, Inspireren en Organiseren.
- Het opstellen van de begroting 2016 op basis van een (meerjarige) 'programmalijn' in overeenstemming met de doorgevoerde organisatiewijziging.
- Besluit tot het aanstellen van een directie assistent die uitvoerende werkzaamheden ten dienste van de pastor-directeur verricht.
- Besluit om als nieuwe huisbankier te kiezen voor de Triodosbank.
- In samenhang daarmee het opnieuw vaststellen van de procuraties.
- Het organiseren van een Informatieavond voor vrijwilligers. Tijdens deze bijeenkomst doen bestuur en directie financieel en beleidsmatig verslag van het afgelopen jaar.
- Het besluit tot herziening van de statuten.

PR en communicatie

Positionering

In 2015 vond een onderzoek plaats naar de positionering van Stem in de Stad: hoe kan de positie van Stem in de Stad op de wervingsmarkt structureel verbeterd worden. Er werd gezocht naar de optimale aansluiting tussen de passie en identiteit van Stem in de Stad enerzijds en de wensen, behoeften en keuzecriteria van financiële partners anderzijds met specifieke aandacht voor het genereren van inkomsten vanuit de doelgroep particulieren/bevolking van Haarlem. Ook werd gekeken naar de consequenties voor (de organisatie van) marketing, communicatie en fondsenwerving.

De kern van de aanbevelingen die uit dit rapport kwamen was: "Passie delen en vermenigvuldigen" door onder andere:

- Zichtbaarder te worden
- De Stem te laten spreken: bewustwording Haarlem - medemens
- Presentie een dominante plek te geven
- Weg te bewegen van categorie 'welzijns-/hulpverleningsorganisatie'
- Door te communiceren en door participatiebevordering,
- Particuliere fondsenwerving te professionaliseren.

In 2015 lanceerde Stem in de Stad een nieuwe website, stemindestad.nl, ontworpen door ICATT. De site is gebaseerd op de verhalen van mensen, cliënten, medewerkers en vrijwilligers. De stem van de mensen mag hier worden gehoord, het verhaal mag verteld. Het was een van de eerste stappen die werd gezet na het positioneringsonderzoek.

Social media

Stem in de Stad was in 2015, een jaar na de eerste schreden op het gebied van social media, in toenemende mate actief op Facebook en Twitter. Het aantal volgers op Facebook nam in 2015 gestaag toe en sloot het jaar af met 862 likes.

Public relations

In 2015 is Stem in de Stad regelmatig in het nieuws geweest, zoals bij de Dag van Hoop, de week tegen Eenzaamheid, de actie TegengifT, de zorg om daklozen en thuislozen als gevolg van de sluiting van de 24-uursopvang en de activiteiten rondom vluchtelingen en asielzoekers. In iedere uitgave van het glossy Haarlemse tijdschrift HRLM verscheen in 2015 een artikel over Stem in de Stad met als doel een nieuwe en andere doelgroep te informeren over de mensen en activiteiten van Stem in de Stad.

Vaste publicaties zoals het voorjaars- en najaarsprogramma werden verstuurd naar 1.300 adressen. Ook werden vaste redactionele bijdragen geleverd voor kerkbladen. Stem in de Stad verscheen in 2015 regelmatig in de media over onder andere: De wake bij het grenshospitium, Beddentekort voor Daklozen, Bed-Bad-Brood in Haarlem, Dag van Hoop en meer.

Nieuwsuur wijdde in september 2015 een item aan het onderwerp schulden onder jongeren. Coördinator SchuldHulpMaatje Hanneke Versluis leverde hieraan een substantiële bijdrage. (te zien op: <https://www.youtube.com/watch?v=LhCErhgCzM8>).

Samenwerkingspartners

Stem in de Stad werkt nauw samen met verschillende organisaties, kerken en partijen. Veel van deze samenwerkingen zijn gebaseerd op een verbondenheid in doelgroepen en doelstellingen. De Vereenigde Doopsgezinde Gemeente Haarlem maakt het werk van het Loket in de Stad mede mogelijk door detachering om niet van een maatschappelijk werker voor vier uur per week. Voor het medisch Spreekuur maakt de GGD gebruik van een ruimte in het pand van Stem in de Stad. Het Straatjournaal heeft een redactieruimte in de kantoren op de Nieuwe Groenmarkt en verzorgt van hieruit de distributie van de kranten. De Eetvoorziening kookt een keer in de week voor Spaarnezicht. En naast de Wereldkeuken maakt ook Antonius Kookt gebruik van de keuken bij Stem in de Stad. Pastor-directeur Ranfar Kouwijzer is verbonden aan de protestantse gemeente Haarlem waar hij met regelmaat preekbeurten voor zijn rekening neemt.

Verkorte jaarrekening 2015

(bedragen in euro's)

Balans

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Materiële vaste activa	14.125	19.411
Vorderingen	44.221	121.686
Liquide middelen	261.688	248.913
	<u>320.034</u>	<u>390.010</u>
Algemene reserve	11.039	9.676
Continuïteitsreserve	150.000	150.000
Overige reserves	55.000	75.000
Voorzeningen	26.166	45.000
Kortlopende schulden	77.829	110.334
	<u>320.034</u>	<u>390.010</u>

Toelichting

De panden waarin Stem in de Stad is gehuisvest worden gehuurd. De inrichting is grotendeels om niet verkregen of volledig gefinancierd uit specifieke subsidies. Deze inrichtingskosten zijn daarom niet geactiveerd.

De vorderingen betreffen voornamelijk nog te ontvangen subsidies.

Van de liquide middelen is ultimo 2015 een bedrag van 247.370 ondergebracht op een spaarrekening (2014: 235.751).

De algemene reserve is het enige volledig vrije eigen vermogen van de stichting.

De continuïteitsreserve moet bij het wegvallen van cruciale financieringsstromen de stichting in staat stellen aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Onder de overige reserves is een reserve eigen risico ziekteverzuim opgenomen (in beide jaren 40.000). Verder bevat deze post bestemmingreserves, die gevormd zijn uit giften voor specifieke doelen.

De voorzieningen zijn gevormd voor toekomstige kosten van onderhoud en aanpassingen aan het gebouw.

Staat van baten en lasten

	Rekening 2015	Begroting 2015	Rekening 2014
Baten			
Hoofdparticipanten en kerken	248.065	265.100	318.854
Locale overheid	90.033	64.900	72.619
Fondsen	245.953	122.700	237.750
Particuliere giften	74.646	40.500	79.517
Overig	61.343	57.200	48.889
Nog te werven	0	240.000	0
	<u>720.040</u>	<u>790.400</u>	<u>757.629</u>
Lasten			
Personeelskosten	430.911	444.400	334.116
Vrijwilligerskosten	21.042	22.250	15.585
Huisvestingskosten	130.949	140.800	142.386
Overig	145.775	182.950	171.671
Voorgaande boekjaren	0	0	-/- 2.445
	<u>728.677</u>	<u>790.400</u>	<u>661.313</u>
Resultaat	-/- 8.637	0	96.316
Mutaties specifieke reserves	10.000	0	-/- 86.640
	<u>1.363</u>	<u>0</u>	<u>9.676</u>

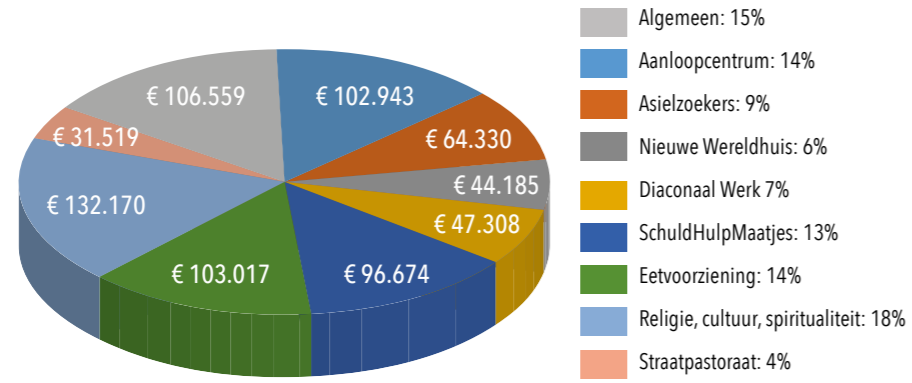
Toelichting

In 2015 hebben twee fondsen hun voorgenomen giften (totaal 60.000) omgezet in garanties, die eventueel in een volgend jaar gebruikt kunnen worden. De stichting heeft voor deze laatste optie gekozen.

Bij de stichting waren in 2015 in totaal 11 personeelsleden in dienst, 6,84fte (2014: 10 personeelsleden, 5,20fte). De pastor-directeur heeft een fulltime aanstelling. Alle overige personeelsleden hebben een deeltijdaanstelling. De personeelsleden worden gehonoreerd conform de arbeidsvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk Nederland (kerkelijk medewerkers).

De huisvestingskosten hebben betrekking op de hoofdvestiging van de stichting aan de Nieuwe Groenmarkt 22 te Haarlem, het Nieuwe Wereldhuis (Nieuwe Groenmarkt 24) en een verblijfshuis en een noodhuis voor asielzoekers. Uitgezonderd het noodhuis worden alle panden gehuurd van één van de hoofdparticipanten van Stem in de Stad. De in rekening gebrachte huurpenningen liggen aanzienlijk onder de marktwaarde.

Lasten 2015 per afdeling

De accountant, Verstegen accountants en adviseurs BV, heeft bij de volledige jaarrekening 2015 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

